

Paměť

ČÁST II:

EPIZODICKÁ A SÉMANTICKÁ PAMĚŤ
DEKLARATIVNÍ A PROCEDURÁLNÍ PAMĚŤ
AMNÉZIE
MIMOŘÁDNÁ PAMĚŤ
PAMĚŤ V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ
AUTOBIOGRAFICKÁ PAMĚŤ
OČITÁ SVĚDECTVÍ
TEORIE SCHÉMAT

Epizodická a sémantická paměť

- Tulving 1972
- **epizodická** paměť – ukládání událostí a poznatků o nich, osobní minulost; autoetické vědění
- **sémantická** paměť – fakta, znalosti o světě, významy slov, pravidla...
- doklady z neuropsychologických studií (pacient KC), studie se zobrazovacími technikami

Deklarativní a procedurální paměť

- Tulvingův třetí systém dlouhodobé paměti – procedurální
- Cohen a Squire (1980) – **deklarativní** vs **nedeklarativní** paměť
- deklarativní – explicitní, “vím, že ...” - sémantická a epizodická
- nedeklarativní – implicitní; různé typy: procedurální (“vím, jak...”), podmiňování, priming, habituace...

Amnézie

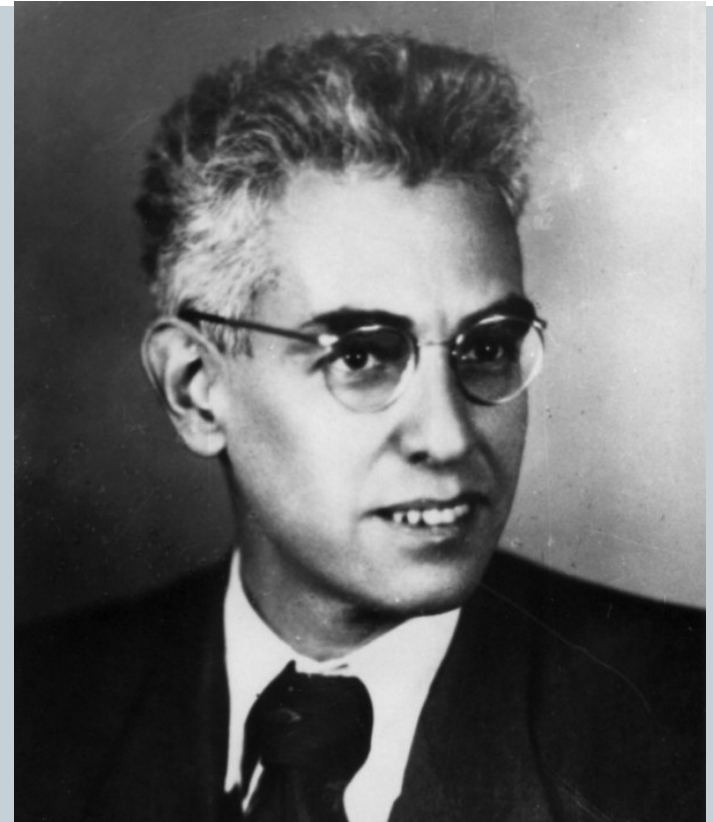

- retrográdní vs anterográdní amnézie
- významně častěji postižena deklarativní paměť oproti procedurální
- metodologické problémy u studií amneziků

Mimořádná paměť

- Lurija: Malá kniha o velké paměti (1973)
- mnemonici – někdy vrozené schopnosti, často ale uplatnění strategií

Paměť v každodenním životě

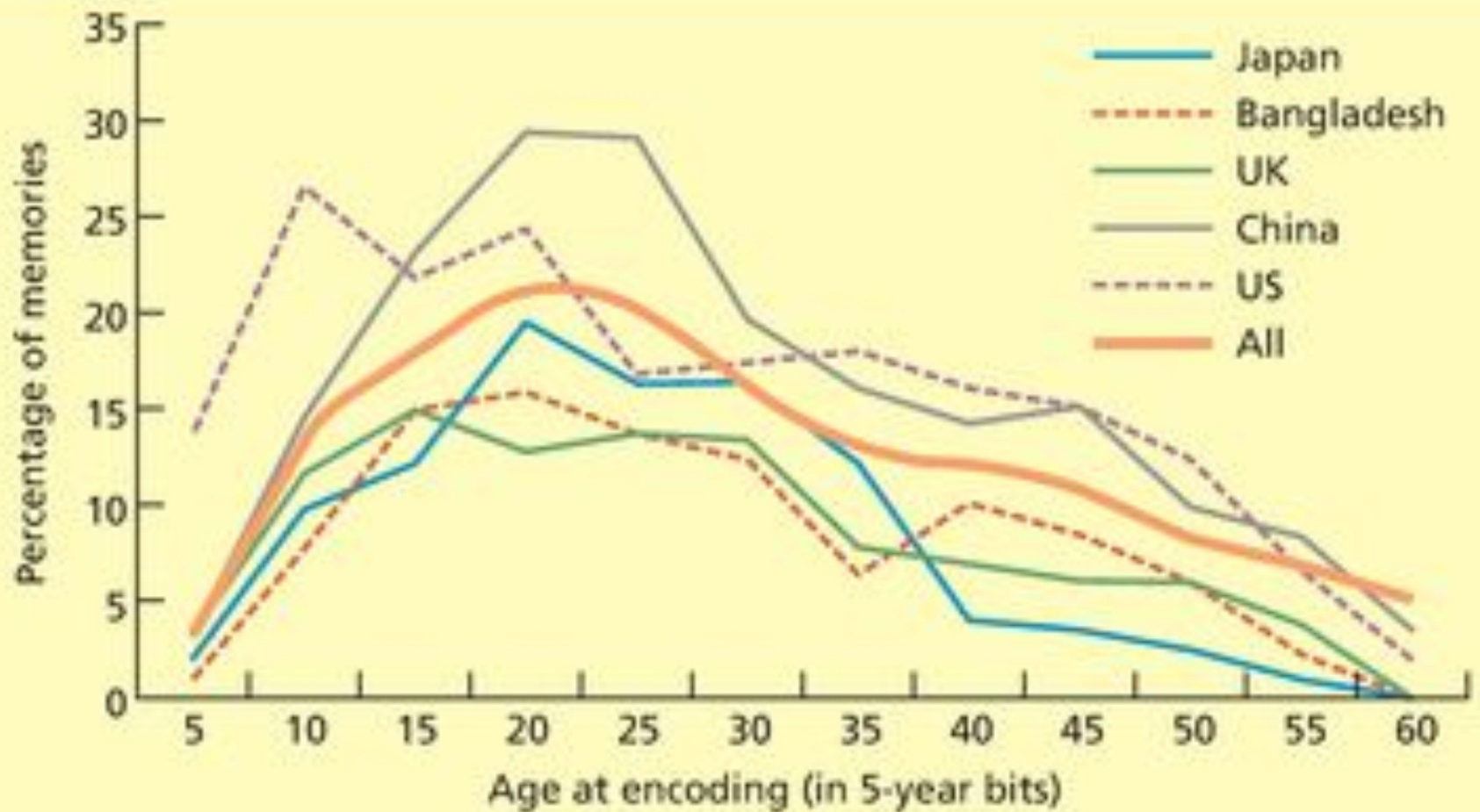

- posun od metafory skladiště k metafoře korespondence
- ekologická validita laboratorních výzkumů
  - reprezentativnost
  - zobecnitelnost
- předmět zkoumání, metoda a prostředí studií

Autobiografická paměť

- paměť na události vlastního života
- kalendář událostí
- deníkové záznamy
- 3 úrovně autobiografické paměti
  - životní události
  - obecné události
  - vzpomínky vázané k události
- časový faktor
  - infantilní amnézie
  - vzpomínkový boom (dospívání a raná dospělost)

Zábleskové vzpomínky

- události, které jsou překvapivé a zvýší úroveň aktivace organismu
- vzpomínky jsou uchovány mnohem detailněji (vztah mezi emocionálností prožitku a živostí vzpomínek)
- zapamatování: zdroje, místa, co subjekt dělal, emocí, následné reakce
- nižší objektivní přesnost vzpomínek
- časté opakování

Očitá svědectví

- faktory zkreslení
  - konfirmační zkreslení
  - snaha vyhovět tazatelům
  - vliv emočního stavu
  - metoda dotazování
  - uspořádání identifikace pachatele
- základní a rozšířené kognitivní interview
- spolehlivost **svědecké výpovědi** – experimenty Loftusové, Millera a Burnsové (1978)

<http://www.youtube.com/watch?v=SP8kJ5A5xU8>

Teorie schémat

- Bartlett (1920) – vybavování celých textů
- příběhy, které vyvolávaly konflikt mezi obsahem příběhu a očekáváním zkoumaných osob
- kulturně podmíněné pochopení, očekávání a předchozí znalosti měly vliv na reprodukci
- zapamatování a vybavení ovlivňují **schémata**
  - organizované struktury mentálních reprezentací lidí, objektů, událostí nebo situací pomáhající nám při kognitivních operacích